

7. Sabreyle gönül derdine dermân ere umma
Can atma oda bihûde cânân ere umma
- Bu beyit için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**
- A) Şair bu beyitte kendi gönlüne seslenmiştir.
B) Ahengi sağlamak için bazı ifadeler tekrar edilmiştir.
C) Bir gazelin matla beytinden alınmıştır.
D) Şair gönlüne sabretmesi gerektiğini telkin etmiştir.
E) Beklemenin sonunda sevgiliye kavuşulacağı inancı vardır.

Şair gönlüne seslenerek derdine dermanın olmayacağını söylüyor yani beklemenin sonunda sevgiliye kavuşulacağı inancı yoktur.

8.

Adem diyârına çoktan giderdim ey Bâkî

Şarâb-ı 'aşk ile reftâra iktidârım yok

Bülbülü olurdu balsa kuvvet-i güftâr gül

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Aynı şiir geleneğinden beslenmişlerdir.
B) Aynı yüzyılda kaleme alınmışlardır.
C) Aynı nazım şekline alınmışlardır.
D) Şairlerinin mahlaslarını taşırlar.
E) Mazmun adı verilen kalıplaşmış ifadeler bulundurlar.

Bu beyit aşktan bahsettiği için gazel tarzında yazılmıştır.

Ancak bu beyitte Fuzuli kendini ödücüs için gazel tarzında yazmıştır. Kaside nazım şekliyle yazılmıştır.

9. Aşağıdakilerin hangisinde bir söz birden çok gerçek anlama gelecek şekilde kullanılmıştır?

- A) Dağlara yaslanıp yatan güneşi
Yaralı, hastadır, yorgundur sandım
- B) Dadaloğlu'm der ki belim büküldü
Gözümün cevheri yere döküldü
- C) Gül gülse dâim ağlasa bülbül aceb değil
Zira kimine ağla demişler, kimine gül
- D) Olur mu dünyaya indirsem kepenk
Gözyaşı döksem Nuh Tufanı'na denk
- E) Yok bu şehir içre senin vafettiğin dilber Nedîm
Bir perî-sûret görünmüş bir hayâl olmuş sana

Bu beyitte "gül" sözcüğü hem çiçek anlamıyla hem de görmek fiili anlamıyla kullanılmıştır.

10.

Güzel olan gül benzini soldurmaz

Her olur olmaza meyil aldırılmaz

Bir şahân avlar da bazım var benim

Karac'oglan der ki konanlar göçmez

Bu ayrılık bizlen arasın açmaz

Bir kötü gönlüm var güzelden geçmez

Ne güzele doymaz gözüm var benim

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) 11'li hece ölçüsüyle yazıldığı
B) Tenasüp sanatından yararlanıldığı
C) Yarım kafiye yer verildiği
D) Nazım türünün taşlama olduğu
E) Düz kafiye düzeniyle yazıldığı

Dörtükte ayrılıktan söz edildiği için taşlama değil özelleme türünde yazılmıştır.

11. Kırk yiğidine tül bent salladı, el eyledi. Kırk yiğit büyük cins atım oynattı, oğlanın etrafına toplandı. Oğlan kırk yiğidini beraberine aldı, at tepti, cenk ve savaş etti. Kiminin boyununu vurdu, kimini esir eyledi. Babasını kurtardı, çekildi geri döndü. Dirse Han burada oğlancığının sağ olduğunu bildi. Hanlar hanı Bayındır oğlana beylik verdi, taht verdi.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu metnin aşağıdaki eserlerin hangisinden alındığı söylenebilir?

- (A) Dede Korkut Kitabı
B) Oğuz Kaan Destanı
C) Uygur Metinleri
D) Battal Gazi Destanı
E) Kutadgu Bilig

→ Dirse Han, Hanlar hanı
Bayındır Han Dede Korkut
Hikâyeleri'ndeki kahramanlardır.

12. ---- edebî eserlerdeki karakterin düşünme eylemini, hissettiklerini, hayallerini kendi ağzından olduğu gibi aktarma tekniğidir. Bu, mantık örgüsüne bağlı bir iç konuşma değildir. Karakter, o anda içinden geçenleri olduğu gibi, yapmacıksız ve karmaşık bir ruh hali içinde anlatır. Bu tekniği dünya edebiyatında Joyce'de, Faulkner'de Virginia Woolf'ta görebiliriz. Türk edebiyatında ise Yusuf Atılgan Anayurt Ötel'i'nde, Oğuz Atay Tutunamayanlar romanında uygulamışlardır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse parçada söz edilen edebî teknik verilmiş olur?

- A) Monolog tekniği
B) Pantomim tekniği
(C) Bilinçakışı tekniği
D) Gözlem tekniği
E) Ruhsal tahlil tekniği

Karakterin düşünme eylemini, hissettiklerini, hayallerini mantık örgüsüne bağlı olmadan anlatan teknik bilinçakışı tekniğidir.

14. I. Hacivat Tam bir düzen adamıdır, nabza göre şerbet verir, kişisel çıkarlarını her zaman ön planda tutar, az buçuk okumuşluğundan dolayı yabancı sözcüklerle konuşmayı sever.

II. Karagöz Okumamış bir halk adamıdır, yabancı kelimeleri anlamaz ya da anlamaz görünüş, onlara yanlış anlamlar yükleyerek ortaya çeşitli nükteler çıkarır.

III. Celebi İstanbul ağzı ile kusursuz bir Türkçe konuşur, bazı oyunlarda zengin bir bey bazı oyunlarda bir mirasyedi bazı oyunlarda ise zevk düşkün bir çapkındır.

IV. Mahallenin kabadayıdır, belalı bir adamdır; olayların karmaşıklaştığı anda gelip kaba kuvvetle olayı çözer. Suçluları cezalandıracağından söz eder ama oyunun sonunda hep bağışlar.

Aşağıdaki Karagöz tiplerinden hangisinin numaralanmış cümlelerde karşılığı yoktur?

- (A) Karagöz (B) Hacivat
(C) Bebe Ruhi (D) Tuzsuz Deli Bekir

→ Yaşı büyük, Er Celebi
aklı kırık aptal, cice bir
tiptir.

13. Yüz kuşa irer-isen bir murg ola

Kamusına pâdişâh sîmurg ola

Kuşlara yüz dürlü dürişmek gerek

Pâdişâhlarına irişmek gerek

Kuşlara hüdhüd meger rehber ola

Kim bu kuşlar yoriyalar ol yola

Kim diler-ise ki sîmurga ire

Kûh-ı Kâf'a vara vü anı göre

Bu beyitler aşağıdaki eserlerin hangisinden alınmıştır?

- A) İskendername B) Cemşid ü Hurşid
C) Çarhname D) Makâlât

(E) Mantikut Tayr

→ Gülşehri'nin Mantikut Tayr,
"Kuş Dili" anlamına gelen bir mesnevidir.
Sîmurg, Hüdhüd gibi alegorik
kahramanlar vardır.

15. (I) Divan edebiyatında yazarı belli bireysel ürünlerin yanında anonim ürünler de görürüz. (II) Öte yandan divan edebiyatı yalnız divan şiirinden oluşmaz; divan nesri de bu edebiyatın içinde yer alır. (III) Gazellerde ağırlıklı olarak parça güzelliğine önem verilmiş olsa da bütün güzelliğine sahip (yek-âhenk) gazeller de yazılmıştır. (IV) Nazım biçimlerinin çoğu Arap ve Fars kaynaklı olmakla birlikte "tuyuğ, şarkı" gibi Türk kaynaklı nazım biçimleri geliştirilmiştir. (V) "Klasik Türk edebiyatı" olarak da tanımlanan divan edebiyatında sanatçılar ürünlerini "Divan" adlı defterlerde toplamışlardır.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde divan edebiyatıyla ilgili bir bilgi yanlış yapılmıştır?

- (A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

16. I. Sultanüş Şuara diye anılan gazel üstadı: Bâki
 II. Dil alanında yazdığı eserine Orta Asya Türklerinden derlediği "sav, sagu, koşuk" örneklerini de alan araştırmacı bilim insanı: Ali Şîr Nevâi
 III. "Su Kasidesi"ni de yazan, eserlerinde Azeri şivesini kullanan lirik divan şairi: Fuzulî.
 IV. Ferîdüddin Attâr'ın eserinden esinlenerek ve onu zenginleştirerek yazdığı "Hayrabat" eserinin yazarı: Nabi.
 V. Fars dilini konuşanlara Türkçeyi öğretmek amacıyla yazdığı Farsça-Türkçe sözlüğün yazarı: Kaşgarlı Mahmut

Yukarıda numaralanmış cümlelerle birlikte verilen sanatçı adlarından hangi ikisi yer değiştirirse bilgi yanlışlığı giderilmiş olur?

- A) I ile II   B) III ile V   C) II ile IV
 D) II ile V   E) I ile V

II. örnekte verilen bilgiler Kaşgarlı Mahmut'a aittir → Divanü Lügati't-Türk
 V. örnekte verilen bilgiler Ali Şîr Nevâi'ye aittir → Muhakemetü'l-Lügateyn

17. Aşağıdakilerin hangisinde terimlerin açıklanmasında bir yanlışlık yapılmıştır?

	Terim	Açıklaması
A)	Vahdetivücut	Varlığın birliği
B)	Mazmun	Divan edebiyatında kimi kavramları dolaylı biçimde anlatmak için başvurulmuş kalıplaşmış söz
C)	Fütüvvetname	Fetih hikayesini anlatan eser
D)	Hamse	Beş mesnevinin bir araya gelmesiyle oluşan külliyyat
E)	Nazire	Beğenilen bir şiire, başka şairler tarafından aynı vezin, kafiye ve redifle yazılan şiir

Ahilik teşkilatıyla ilgili hikâyelerin anlatıldığı didaktik eserlerdir.

18. Yazar, yurt dışından döndüğü yılda Edebiyat-ı Cedîde topluluğuna katılmıştır. Servet-i Fünûn'da tercüme ve yazıları, özellikle de hikâyeleriyle dikkat çekmiştir. Sonradan *Hârîstan ve Gûlîstan* adlı kitabında bir araya getirdiği bu hikâyeler onun iki dönem halinde ele alınan yazarlığının dil ve duyarlılıkta Edebiyat-ı Cedîde zevkine büyük oranda bağlı kaldığı birinci dönemini temsil etmektedir. İkinci döneminde Türkçülüğü belirginlik kazansa da onda millî benliği oluşturan psikolojinin kökleri yurt dışındaki ilk görev yıllarına kadar iner.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Halit Ziya Uşaklıgil
 B) Ahmet Mithat Efendi
 C) Ömer Seyfettin
 D) Ahmet Hikmet Müftüoğlu
 E) Memduh Şevket Esendal

Hârîstan ve Gûlîstan adlı hikâyeler Ahmet Hikmet Müftüoğlu'na aittir.

19. Hava ne kadar güzel öğretmenim

Yollar ağaçlar kuşlar ne kadar güzel

Yeryüzü pırl pırl öğretmenim

Gizlisi saklısı kalmamış dünyanın

Nesi var nesi yoksa dökmüş ortaya

Bütün bitkiler, bütün hayvanlar, bütün taşlar

Biçim ve içerik özellikleri dikkate alındığında bu şiirin aşağıdakilerden hangisine ait olduğu söylenebilir?

- A) Melih Cevdet Anday
 B) Cahit Sıtkı Tarancı
 C) Asaf Halet Çelebi
 D) Cemal Süreya
 E) Sezai Karakoç

✓ Geniş konuşma diliyle ve sıradan bir konu istediği, redif ve kafiyeye önem verilmemiş, için Melih Cevdet Anday'a (Garip Akımı) aittir.

20. "Mümtaz'ın hayatında İhsan'la karısının çok büyük bir yeri vardır. Baba ve annesinin birkaç hafta ara ile ölümünden sonra onu amcasının oğlu büyütmişti. Nuran'ı tanıyana kadar hayatı İhsan'la karısının arasında geçmişti..."

Bu parça, anlattığı olaydan çok tasvirlerindeki başarısıyla öne çıkan ---- romanından alınmıştır. Yazar bu eserinde Mümtazla Nuran'ın aşkı ile birlikte İstanbul'un tarihi, doğal ve mimari güzelliklerini de anlatmıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Fatih - Harbiye
 B) Huzur
 C) Sinekli Bakkal
 D) Kuyruklu Yıldız Altında Bir İzdivaç
 E) Kiralık Konak

Mümtaz ve Nuran, Huzur romanının kahramanlarıdır.

21. Bir halkevi şairi olarak Atatürk'e olan içten bağlılığını yerine göre hiçbir estetik endişe taşımadan şiirleriyle terennüm etmiştir. Birçok şiirinde Ankaralı Âşık Ömer mahlasını kullanmıştır. Onun samimiyetle Türk halk kültüründen beslenen bir Cumhuriyet şairi olduğunu gösteren şu örnek dikkate değerdir:

Yunus'lardan daha yaşlıyken başım

Çırpınır göğsümde yirmi beş yaşım

Her gece kendimden çıkar giderim

Orhun boyu, Yuluğ Tikin yoldaşım

İmbiğimden geçen her haram helal

En yakın sırdaşım Mevlana Celal

Gönlüm beste yapar Karaoğlan'a

Başımda konuşur Mustafa Kemal

Bu parçada söz edilen ve dizelerine yer verilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ahmet Kutsi Tecer
 B) Behçet Kemal Çağlar → Ankaralı Âşık Ömer mahlasını kullanmıştır.
 C) Kemalettin Kamu
 D) Arif Nihat Asya
 E) Zeki Ömer Defne

22. Şairlerin bir "bildiri" etrafında bir araya gelerek oluşturdukları bir akım değildir, oluşumun ilkeleri daha çok eleştirmenler tarafından belirlenmiştir. Şairler soyut, kapalı şiirler yazmışlardır. İmgeye yönelmişler, kelimelerin çağrışım gücünden fazlaca yararlanmışlardır. Bilinç dışının olanaklarından yararlanma ve bireysel bir dünyaya yönelip toplumdan uzak durma ise diğer özellikleridir. İdeolojik söylemden, toplumsal sorunlardan, halk kültüründen uzak durmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu parçada tanıtılan şairlerden biri değildir?

- A) Ece Ayhan
 B) İlhan Berk
 C) Edip Cansever
 D) Cemal Süreya
 E) Ebubekir Eroğlu
- Parçada tanıtılan anlayış II - Yeni anlayışdır. Ebubekir Eroğlu ise mistik - metafizik anlayışla yazan bir şairdir.

23. Eser, yazarın küçük hacimli ancak önemli romanlarından biridir. Romanın başkahramanlarından Neriman, o zamanlar adı, Darül-Elhan olan Konservatuvarın Doğu müziği bölümüne gitmektedir. Kendisi ile aynı mahallede oturan çocukluğundan beri tanıdığı Şinasi de aynı yerde okumaktadır. Birbirlerini sevmektedirler. Neriman, okuldan tanıdığı zengin, bakımlı ve yakışıklı Macit vesilesiyle İstanbul'un diğer kültürünü, yüzünü görür. Bir süre kafa karışıklığı yaşayan Neriman kendi kültürünün değerini daha iyi anlar. Yazar, birçok yazısında ve romanında işlediği Doğu-Batı kültür çatışmasını bu romanında yer adlarıyla somutlar.

Bu parçada sözü edilen eser ve yazar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Ankara*, Yakup Kadri Karaosmanoğlu
 B) *Beş Şehir*, Ahmet Hamdi Tanpınar
 C) *İstanbul'un Bir Yüzü*, Refik Halit Karay
 D) *Fatih-Harbiye*, Peyami Safa
 E) *İstanbul Hatırası*, Ahmet Ümit

→ Doğu-Batı çatışmasını, Macit - Neriman - Şinasi karakterleri bağlamında işleyen roman *Fatih-Harbiye*'dir (Peyami Safa)

24. Şiirin bir amacı olması reddedilip "Sanat, sanat içindir." ilkesine sınırsız bağlı kalınmıştır. Sanatın tek amacının güzellik ve yetkinlik olduğu savunulmuştur. Bu akıma göre üslupta tam yetkinliğe, mükemmelle ulaşmak isteyen şair, kalabalıktan kendini sıyrarak her zaman güzeli tercih etmelidir. Coşkunluğu, hisliliği, kapalı derin duygular söylemeyi reddederek akla seslenmeye çalışmalı, bilhassa üslubuna çok özenmelidir.

Bu parçada bilgi verilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Klasisizm
 B) Sembolizm
 C) Realizm
 D) Romantizm

→ Şiirde hisler (E) Parnasizm duygulara bari çıkarak akla seslenen ve üsluba önem veren akım Parnasizm akımıdır.

25. • MÖ II. binin başlarından MÖ 612'de yıkılışına kadar varlığını sürdürmüştür.
 • Mezopotamya'nın doğal kaynaklardan yoksun olmasından dolayı ticareti ön plana çıkarmıştır.
 • Başta Kaniş (Kültepe) olmak üzere Anadolu'nun pek çok yerinde ticaret merkezleri kurmuştur.
 • Hâkimiyet alanlarını zamanla Doğu Anadolu, Güney Doğu Anadolu, Suriye, Filistin ve Mısır'a kadar genişletmişlerdir.

İlk Çağ'da var olan bu uygarlık, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sümer
 B) Asur
 C) Babil
 D) Akad
 E) Elam

26. İkinci Kök Türk Devleti Dönemi'nde Çinlilerin etkisiyle Budizm'i kabul ederek bu dinin halk arasında yayılmasını sağlamaya çalıştığı için kurultayda tepki çeken ve Vezir Tonyukuk tarafından uyarılan hükümdar aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mukan Kağan
 B) Tapo Kağan
 C) İstemi Yabgu
 D) İşbara Kağan
 E) Bilge Kağan

27. Aşağıdakilerden hangisi Hz. Muhammed Dönemi'nde meydana gelen gelişmelerden biri **değildir**?

- A) Ayetlerin toplatılarak Kur'an-ı Kerim'in kitap hâline getirilmesi
 B) Akabe Biatları'nın yapılması
 C) Baskı altındaki Müslümanların bir kısmının Habeşistan'a göç etmesi
 D) Mute Seferi'yle Müslümanlar ile Doğu Roma arasındaki ilk savaşın yapılması
 E) Yahudilerin elindeki Hayber Kalesi'nin fethedilmesi